

[Indenrigsministeren.]

ville ønske, at jeg havde så megen klarhed deraf som det ærede medlem, der, til trods for at man ikke kan overse det, alligevel kan konstatere, at lovforslaget vil betyde en overvæltning af byrden på den lille mand og en stor besparelse for den store mand.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Ove Hansen: Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til et udvalg på 17 medlemmer.

Uden forhandling eller afstemning vedtoges dette forslag.

Den sidste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ændring af lov vedrørende personlig skat til kommunen.

(Lovforslaget (nr. 49) findes i tillæg A. sp. 345, fremsættelsen i tidenden sp. 1127).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Ove Hansen: Da vi sidst ændrede loven om personlig skat til kommunen — det var i marts 1961 — gav vi de mindre købstæder, d. v. s. købstæder med under 4.000 indbyggere og forstæderne til disse købstæder, adgang til en vis valgfrihed med hensyn til størrelsen af det personfradrag, som der nu er adgang til at give skatteyderne. For forsørgere kunne fradraget enten være 4.000 kr., 3.500 kr. eller 3.000 kr. I de kommuner, som ikke var forpligtet til at gå over til anvendelse af personfradrag, tillod man ligeledes valgfrihed med hensyn til fradragens størrelse. De fradragsbeløb, som her er nævnt, skulle kun være gældende i 2 år til og med 1962-63.

Nu foreslår den højtærede indenrigsminister imidlertid, at de samme fradrag skal være gældende fra og med skatteåret 1963-64. Jeg synes, det er et rimeligt forslag. Selv om mit parti gerne ser, at der gives så store fradrag som muligt, skal det erkendes, at der i visse kommuner findes så lave gen-

nemsnittsindtægter pr. skatteyder, at det kan gøre det vanskeligt at give større personlige fradrag. Jeg vil kun henstille til kommunerne, at man giver så store fradrag, som man finder det økonomisk forsvarligt.

Der er nu kun ca. 300 sognekommuner tilbage, der benytter sig af det gamle ligningssystem. Jeg tror endda, at en del af disse kommuner fra og med det nye skatteår i 1963 vil gå over til at anvende beskatningsprocenter. Der er gået 3 år, siden vi fik loven om anvendelse af beskatningsprocenter. Jeg synes, det er glædeligt, at så mange kommuner, som tilfældet er, frivilligt er gået over til den nye beskatningsform. Om et par år er der næppe flere kommuner, der anvender det gamle system.

Jeg skal på mit partis vegne anbefale lovforslaget til vedtagelse.

Thisted Knudsen: Det er jo almindelig kendt, at det parti, jeg tilhører, anbefaler ethvert fornuftigt forslag. Vi betragter dette som et fornuftigt forslag, og så har det altså partiet venstres fulde og ubetingede støtte.

Vestergaard Poulsen: Selv om det lille lovforslag, vi her behandler, er af rent formel art, vil jeg dog gerne som en af dem, der har dette område på nært hold, komme med et par principielle betragtninger.

Indførelsen af et personfradrag og en beskatningsprocent ved beregningen af personlig skat til kommunen er set med en kommunalmands øjne et skridt i den rigtige retning. Det giver større ensartethed i påligningen og beregningen af skatterne, og det giver en bedre overskuelighed for skatteyderne og mere åbenhed i ligningsarbejdet. Det er samtidig en indførelse af proportionalbeskatningen i kommunerne, og endelig får de forskellige kommuner større mulighed for at kunne sammenligne beskatningens størrelse kommunerne imellem. Modsat har denne form for beregning af personlig skat til kommunerne det minus, at en ret stor part af kommunens vælgere slet ingen kommuneskat skal svare.

I bemærkningerne til det foreliggende lovforslag ses det, at 878 sognekommuner efterhånden frivilligt benytter beskatningsprocent. Heraf anvender de 700 det mindste

[Vestergaard Poulsen.]

personfradrag, medens 74 kommuner bruger skalaen 3.500 kr., henholdsvis 2.000 kr., og 67 4.000 kr., henholdsvis 2.500 kr. Disse fradrag af mellemstørrelse blev indføjet i loven på foranledning bl. a. af det konservative folkeparti, idet vi fandt det rimeligt at tage hensyn til den meget forskelligartede struktur inden for kommunerne. Jeg tænker her på, at der findes rene landkommuner, landkommuner med en lille bymæssig del, landkommuner med en større bymæssig del og endelig kommuner, hvor den bymæssige del er dominerende. Endvidere er der de 26 mindre købstæder og flækker med under 4.000 indbyggere.

De fleste kommunalbestyrelser vil gerne give det størst mulige personfradrag, men den enkelte kommune skal tage hensyn til den aftrapning, der i sognekommunerne finder sted inden for ejendomsbeskatningen, hvor man tilstræber ensartede ligningsforhold i løbet af nogle år. Landbrugets meget dårlige afkastning skaber mange vanskeligheder rundt om i de udprægede landkommuner, vanskeligheder, som vi af hensyn til hele vort lands velfærd må håbe kun er af forbigående art, men dette forhold skaber en dystre baggrund for det kommende ligningsarbejde i mange kommuner.

Det ærede medlem hr. Thisted Knudsen nævnte for lidt siden ved behandlingen af lovforslaget om ændringer i ejendomsbeskatningen til kommunerne den urimelighed, at sognekommunerne allerede senest den 31. december skal vedtage, efter hvilken sats ejendomsbeskatningen skal udskrives. Den samme vanskelighed har sognekommunerne, når det gælder budgetlægningen, som skal være afsluttet, før sognerådene kender indtægterne. Det skaber adskillige vanskeligheder, og det er et punkt, som ved første lejlighed bør rettes.

Jeg har undersøgt, hvordan kommunerne i et par af landets amter har modtaget loven om personfradrag. Til ære for den højtærede indenrigsminister har jeg først taget Skanderborg amt.

Af amtets 39 kommuner brugte 30 de nye regler, 27 kommuner fradrog mindstesatsen 3.000 kr., henholdsvis 2.000 kr., 1 kommune anvendte 4.000 kr., henholdsvis 2.500 kr., og 2 anvendte 4.500 kr., henholdsvis 2.500 kr.

Mit eget amt, Ringkøbing amt, har 88 sognekommuner, og deraf bruger de 49 kommuner de nye regler, men for blot et år siden var der kun 17 kommuner, der brugte reglerne efter den nye lov.

Det bekræfter jo, hvad den højtærede indenrigsminister nævnte i formiddags ved mødet i De samvirkende Sognerådsforeninger, at man tilstræber den størst mulige frihed inden for kommunerne, hvad fastlæggelsen af disse satser angår.

I Ringkøbing amt er der 44 kommuner, der bruger det mindste fradrag, 3, der bruger det næstmindste, og 2, der bruger det største fradrag.

Jeg finder det rigtigt af hensyn til de 141 kommuner, spredt ud over landet, som bruger de mellemstore personfradrag, at vi forlænger ordningen herom eller rettere gør ordningen permanent, og det konservative folkeparti kan tilsige lovforslaget en velvillig behandling.

Axel Sørensen: Jeg kan på det radikale venstres vegne anbefale lovforslaget. Det tilsigter jo at bevare den variation, der er gældende i den bestående lov, hvad angår størrelsen af personfradragene. Disse er angivet i de 4 satser for personfradrag. Det normale skattefrie personfradrag ved beregning af kommuneskat er i loven ansat til normalt at udgøre 4.500 kr. for forsørgere og 2.500 kr. for andre skatteydere, medens man i de mindre købstadkommuner og sognekommuner med under 4.000 indbyggere har haft en dispensation, der giver tilladelse til, at personfradrag for et skatteår ad gangen kan fastsættes til henholdsvis 4.000 kr., 3.500 kr. eller 3.000 kr. for forsørgere og for andre skatteydere henholdsvis 2.500 kr., 2.000 kr. og 2.000 kr.

[Axel Sørensen.]

Det kunne jo se meget enkelt ud, hvis man pålagde de forskellige kommuner at bruge det samme skattefrie personfradrag; men da indtægterne varierer meget fra de kommuner, der omfatter industri og andre erhvervsområder med stor beskæftigelse, ud til de fjerne sognekommuner med ingen eller meget ringe erhvervsvirksomheder ud over landbruget, vil man forstå, at resultatet af at bruge de store personfradrag i disse ville være ensbetydende med, at en større part af personer ville blive fritaget helt for at betale kommuneskat eller også komme til at betale en meget lille skat, medens den øvrige del af skatteyderne, for at den nødvendige skat til kommunen kunne blive pålignet, ville blive beskattet efter en beskatningsprocent, der ville ligge væsentligt over mange købstadkommuners, og det ville bevirke, at der med god grund af disse kunne stilles krav om en udligning fra bytil landkommunerne fra de kommuner, hvortil indflytning af den aktive arbejdskraft er sket, medens den ældre, folkepensionsberettigede generation er blevet derude det sidste par år.

Jeg vil meget gerne takke den højtærede indenrigsminister for, at han har fremsat sit forslag om at forlænge de bestemmelser, der angår en bibeholdelse af de 4 satser for personfradragene ved beregning af personlig skat til kommunen.

Det synes jo at fremgå af de oplysninger, der er givet i bemærkningerne til lovforslaget, at der er en del købstæder med under 4.000 indbyggere og ca. 800 sognekommuner, der anvender frivillig beskatningsprocent, og at disse så godt som alle har brugt det mindste af de godkendte personfradrag.

Nu har tinget lige beskæftiget sig med et lovforslag vedrørende den faste ejendoms- skat, og det er jo et spørgsmål, om ikke der burde være en vis sammenhæng imellem disse to love om personfradrag og grundskyldpromille. Det lyder måske mærkeligt, men forholdet er jo det, at hvor man har haft de store grundskyldprocenter, har man også haft de små skattefrie fradrag for personer, og det er et spørgsmål, om det kan være rigtigt fremover at nedsætte grundskyldpromillen og samtidig benytte de små personfradrag.

Jeg skal med disse bemærkninger anbefale lovforslaget til vedtagelse.

Erik A. Jensen: Lovforslaget vedrørende personlig skat til kommunen synes at have et sigte, som vi i mit parti ikke har noget imod.

Det fremgår af lovforslagets nr. 1 angående en ny affattelse af lovens § 9 a, stk. 6, at der fremtidig kan indrømmes fradrag på maksimalt 4.000 kr. mod tidligere 3.000 kr. Når man nu søger den gældende lov på dette område ændret, er grunden jo den, at man ved loven af 11. marts 1961 gav de omhandlede kommuner endnu to valgmuligheder, nemlig fradragssparrene 3.500 kr. og 2.000 kr. samt 4.000 kr. og 2.500 kr. for at få de mindre kommuner med ind i udjævningen, uden at de skulle springe op på det højeste fradrag.

Denne lov gjaldt imidlertid kun for skatteårene 1961-62 og 1962-63. Dersom man nu intet foretog sig, ville der for de nævnte kommuner kun eksistere to muligheder, nemlig 3.000 kr., henholdsvis 2.000 kr., eller 4.500 kr., henholdsvis 2.500 kr. Dette kunne måske medføre, at visse kommuner ville afholde sig fra at arbejde sig opefter og forlade de 3.000 kr., henholdsvis 2.000 kr., eller, hvis de pågældende kommuner stadig benyttede sig af hjemmelavede skalaer, fra at gå over til den faste beskatningsprocent og de dermed sammenhørende personfradrag.

I det såkaldte Langelinjeforlig nåede man jo for statsskattens vedkommende at hæve det ubeskattede bundbeløb til 7.000 kr. Det ville være ganske rimeligt, om man lod kommuneskatten følge samme vej, således at man også her foretog en forhøjelse af fradraget. Indtægterne er jo steget, uden at reallønnen er steget tilsvarende. Uden regulering her vil der ske det, at ret store befolkningsgrupper, som hidtil kun har svaret minimal, måske slet ingen kommuneskat, pludselig skal til at svare skat til kommunen.

Dette med eventuelt at søge fradragene forhøjet er noget af det, vi i det kommende udvalgsarbejde vil søge at opnå ud fra den betragtning, at en fastholden af de nugældende fradragssatser vil betyde, at beskatningen forskydes i retning af de små ind-

[Erik A. Jensen.]

tægter, når den samlede indkomstmasse forøges i kroner og øre. Dette finder vi urimeligt.

Som det forhåbentlig er fremgået af det sagte, ligger det noget lettere og lysere for dette forslags vedkommende end for det foregående, og vi vil for mit partis vedkommende kunne medvirke til en god lovfæstelse af forslaget.

Mose Hansen: Af bemærkningerne til lovforslaget om personlig skat til kommunen fremgår det, at en væsentlig del af kommunerne — der nævnes 878 kommuner — er gået over til at anvende fælles beskatningsprocent eller proportionalbeskatning inden for kommunen, selv om de ikke efter loven er pligtige til at anvende fælles beskatningsprocent. Den forholdsvist hurtige ændring af beskatningsforholdene ude i kommunerne i de 3 sidste skatteår må vist henføres til, at kommunalbestyrelserne har anset det for hensigtsmæssigt at indføre fælles beskatningsprocent, fordi en proportionalbeskatning virker fremmede for skatteydernes initiativ og lyst til at påtage sig ekstra arbejde, hvad der i høj grad er brug for i disse år. Vedtages det fremsatte lovforslag, hvori der stadig gives de kommuner, der overgår til fælles beskatningsprocent, mulighed for at vælge mellem de 4 satser for personfradrag, som foreslås fastsat i kommuneskatte-loven, vil en sådan fastsættelse i loven uden tvivl medvirke til, at flere af de 300 sognekommuner, der endnu benytter det gamle system med nedsættelse og forhøjelse af indkomsten, i de nærmeste år vil overgå til fælles beskatningsprocent.

Af den højtærede indenrigsministers skriftlige fremsættelse fremgår det, at ca. 700 af de kommuner, som frivilligt er overgået til fælles beskatningsprocent, har valgt det laveste fradrag, 3.000 kr., henholdsvis 2.000 kr. Det anser jeg for at være en særdeles fornuftig beskatningspolitik ude i kommunerne. De foreslåede 4 sæt personfradrag må derfor i høj grad anses at dække de ønsker, der er ude i kommunerne på dette område, og vi kan derfor støtte en lovgivning, der tager sigte på at fastholde de 4 personfradrag.

Indenrigsministeren (Lars P. Jensen): Jeg har ikke mange bemærkninger at gøre, men jeg kan i modsætning til før takke samtlige ordførere for den tilslutning, der er givet til det foreliggende lovforslag.

Det ærede medlem hr. Thisted Knudsen var — undskyld, jeg bruger udtrykket — så flot at sige, at ethvert fornuftigt forslag, der kom fra regeringen, ville han stemme for. Jeg går ud fra, at det ærede medlem stadig væk har den opfattelse, at han selv vil afgøre, hvorvidt et lovforslag er fornuftigt eller ej.

Det ærede medlem hr. Vestergaard Poulsen beklagede sig over, at kommunerne allerede inden den 31. december skulle fastsætte ligningsforholdet. Jeg er enig med det ærede medlem i, at det kan virke noget besværligt for kommunerne, og jeg går ud fra, at det ærede medlem ikke er helt fremmed for den tanke, jeg fremsatte, at vi kunne lade kommunerne selv bestemme deres ligningsforhold.

Det ærede medlem hr. Erik A. Jensen var lidt betænkelig ved, at bundgrænsen ikke var forhøjet, og hævdede, at i henhold til, som det ærede medlem sagde, Langelinje-forliget, var der vedtaget en bundgrænse på 7.000 kr. Det er der også fremsat lovforslag om i dag, ærede medlem, men det skal understreges, at det jo ikke er færdigbehandlet i folketinget endnu. Men jeg vil da gerne tilføje, når det ærede medlem siger, at visse grupper, der før ikke var skattepligtige, i kraft af stigningen i indtægter kan blive det, at det er vi enige om. Jeg kan forstå på det ærede medlem, at det navnlig er folkepensionisterne, det ærede medlem tænker på; der vil i meget nær fremtid fremkomme lovforslag fra den højtærede finansminister, gående ud på en forhøjelse af nedslaget, således at vi kan skåne denne gruppe af befolkningen.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Ove Hansen: Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til et udvalg på 17 medlemmer.

Uden forhandling eller afstemning vedtoges dette forslag.

Formanden: Der er ikke mere på dagsordenen.

Medlem af folketinget Else-Merete Ross har meddelt mig, at hun ønsker til ministeren for kulturelle anliggender at stille følgende spørgsmål:

„Hvorledes stiller ministeren sig til planerne om nedrivning af Lægeforeningens Boliger?“

Spørgsmålet vil blive optaget på dagsordenen for tingets førstkommende spørgetid.

Folketingets næste møde afholdes tirsdag den 4. december kl. 14 med følgende dagsorden:

1) *Valg af 17 medlemmer til et udvalg angående:*

Forslag til lov om ændring af lov om beskatning til kommunerne af faste ejendomme.

2) *Valg af 17 medlemmer til et udvalg angående:*

Forslag til lov om ændring af lov vedrørende personlig skat til kommunen.

3) *Anden behandling af:*

Forslag til lov for Færøerne om ophævelse af lovbestemmelser om renten af udlån mod pant i fast ejendom.

4) *Anden behandling af:*

Forslag til lov om ændring i lov om midlertidigt tillæg til visse ydelser i henhold til ulykkesforsikringsloven, loven om invaliderente m. v. til tilskadedkomne militære værnepligtige samt loven om invalideforsørgelse.

5) *Anden behandling af:*

Forslag til lov om ændring i lov om midlertidigt tillæg til folke-, invalide- og enkepensionister samt om midlertidig forhøjelse af grænsen for hjælp til under-

hold. (Om fortsat udbetaling af midlertidigt tillæg m. v.).

6) *Første behandling af:*

Forslag til lov om ophævelse af politikasserne [af Poul Møller, Thisted Knudsen m. fl.].

Formanden meddelte sluttelig planen for tingets øvrige møder i den følgende uge.

Mødet hævet kl. 15¹⁷.

34. møde.

Tirsdag den 4. december kl. 14.

Formanden: Medlem af folketinget Aksel Larsen har meddelt mig, at han ønsker til udenrigsministeren at stille følgende spørgsmål:

„Agter regeringen at støtte rekommandation nr. 336 fra Europarådets rådgivende forsamling, hvori der gøres indsigelse mod forslag om en parlamentarisk konference, som for tiden behandles af rådet for OECD?“

Spørgsmålet vil blive optaget på dagsordenen for tingets førstkommende spørgetid.

Den første sag på dagsordenen var:

Valg af 17 medlemmer til et udvalg angående forslag til lov om ændring af lov om beskatning til kommunerne af faste ejendomme.

Valgt blev: Ove Hansen, Albertsen, Holger Eriksen, Egon Jensen, Kai Jensen, Peter Nielsen, P. A. Rasmussen, Retoft, Kirkegaard, Thisted Knudsen, Anders Andersen, Alfred Bøgh, Jens Chr. Christensen, H. C. Toft, Vestergaard Poulsen, Jørgen Jørgensen (Ullerup) og Herluf Rasmussen.